

Sygn. akt I C 2654/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 sierpnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu, I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Ewelina Iwanowicz

Protokolant: Aleksandra Pisera

po rozpoznaniu w dniu 8 sierpnia 2016 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa (...) **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo-akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko **A. K.**

o zapłatę

1. zasądza od A. K. na rzecz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo-akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1.515,70 (jeden tysiąc pięćset piętnaście 70/100) złotych z odsetkami:

a) umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w skali roku od kwoty 1.400,00 (jeden tysiąc czterysta) złotych od dnia 30 września 2015 roku do dnia zapłaty,

b) ustawowymi od dnia 10 listopada 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty 46,00 (czterdzieści sześć) złotych;

2. nie obciąża pozwanej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 2654/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 listopada 2015 roku G. (...) spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo – akcyjna z siedzibą

w W. wniosła do Sądu Rejonowego Lublin- Zachód w Lublinie o wydanie

w elektronicznym postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty zasądzającego od A. K. kwoty 1.515,70 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia 30 września 2015 roku do dnia zapłaty liczonymi od kwoty 1.400 złotych oraz odsetkami ustawowymi od dnia 10 listopada 2015 roku do dnia zapłaty liczonymi od kwoty 46 złotych oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że dochodzona wierzytelność wynika z umowy pożyczki odnawialnej (...)PL zawartej w dniu 14 stycznia 2015 roku przez A. K. z wierzycielem pierwotnym (...) sp. z o.o. Na podstawie rzeczonyj umowy pozwanej została udzielona pożyczka nr (...), którą pozwana zobowiązała się zwrócić do dnia

12 lutego 2012 roku. Nadto w przypadku opóźnienia w zwrocie pożyczki pozwana zobowiązała się do zapłaty odsetek za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego oraz zwrotu kosztów czynności windykacyjnych, w tym kosztów wezwań do zapłaty przesyłanych drogą pocztową. Uzasadniając swoją legitymację procesową powód wskazał, iż w dniu 31 maja 2015 roku (...) sp. z o.o. oraz powód zawarli umowę cesji wierzytelności, mocą której wierzyciel pierwotny przeniósł na powoda wierzytelność przysługującą mu wobec pozwanej.

Na dochodzoną pozewem kwotę 1.515,70 złotych składają się następujące kwoty:

- 1.400 złotych z tytułu niespłaconej kwoty pożyczki;

- 69,70 złotych z tytułu odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy lombardowej za faktyczne opóźnienie w spłacie rat należności głównej naliczonych zgodnie z warunkami Umowy P. Odnawialnej V..pl za okres od dnia 13 lutego 2015 roku do dnia 29 września 2015 roku;

- 46 złotych z tytułu opłat windykacyjnych.

(pozew – k. 2 - 8)

Postanowieniem z dnia 18 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wobec braku podstaw do wydania nakazu zapłaty przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Zgierzu.

(postanowienie – k. 9)

W dniu 25 maja 2016 roku wpłynęło pismo procesowe powoda, w którym podtrzymał swoje stanowisko i roszczenia.

(pismo procesowe powoda – k. 37-38)

Na terminie rozprawy w dniu 8 sierpnia 2016 roku pozwana pozostawiła powództwo do uznania Sądu i podniosła, że nie kwestionuje wysokości dochodzonej należności. Pozwana zadeklarowała, że chce spłacić kwotę dochodzoną pozewem po 150 złotych miesięcznie płatnych pod koniec każdego miesiąca. Wniosła o nieobciążanie jej kosztami procesu.

(protokół rozprawy – k. 44-44v)

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

W dniu 14 stycznia 2015 roku A. K. zawarła z (...) Sp. z o.o.

z siedzibą w W. umowę pożyczki odnawialnej V..pl nr (...) w łącznej wysokości 1.400 złotych z terminem spłaty do dnia 13 lutego 2015 roku. Zgodnie z tabelą opłat i prowizji stanowiącej integralną część umowy pozwany był zobowiązany do ponoszenia opłat z tytułu windykacji pożyczki: 2 złote – opłata za monit SMS; 5 złotych – opłata za monit telefoniczny, 15 złotych – opłata za monit listowny, a odsetki za nieterminową płatność pożyczki wynosiły czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP.

(bezsporne, nadto uwierzytelniona kopia wniosku o pierwszą pożyczkę – k. 16, uwierzytelniona kopia umowy pożyczki – k. 17-18, uwierzytelniona kopia tabeli opłat i prowizji – k. 18, potwierdzenie wykonania operacji bankowej – k. 20, warunki umowy – k. 32)

Pozwana nie spłaciła całości zobowiązań wynikających z przedmiotowej umowy na warunkach w niej określonych.

(bezsporne, nadto przesłuchanie pozwanej – k. 44v. w zw. z k. 44 wyjaśnień informacyjnych)

W dniu 1 marca 2015 roku, w dniu 30 marca 2015 roku oraz w dniu 15 kwietnia 2015 roku wierzyciel pierwotny wystosował do pozwanej wezwania do zapłaty kwoty pożyczki wynikającej z umowy numer (...).

(bezsporne, a nadto kopie wezwań do zapłaty – k. 25-27)

Dnia 31 maja 2015 roku (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. zawarła

z powodem umowę cesji, na mocy której powód nabył wymagalne wierzytelności wyszczególnione w wykazie wierzytelności obejmujące również wierzytelność wobec pozwanej. Do umowy załączono zestawienie przenoszonych wierzytelności w formie papierowej.

(bezsporne, nadto uwierzytelniona kopia umowy cesji – k. 22, kopia załącznika do umowy cesji – k. 23 – 24)

Pismem z dnia 10 czerwca 2015 roku powód zawiadomił pozwaną do przelewów wierzytelności przysługującej (...) sp. z o.o. na G. (...)
Sp. z o.o. (...)

(bezsporne, nadto pismo powoda – k. 28)

A. K. prowadzi gospodarstwo domowe z mężem, dwójką dzieci i teściową. Mąż pozwanej pobiera emeryturę w kwocie 1.100 złotych i wynagrodzenie w wysokości 2.000 złotych. Teściowa jest emerytką. Syn pozwanej pracuje z wynagrodzeniem 130-150 złotych tygodniowo. Córka pozwanej uczy się. Pozwana ponosi opłaty za lokal: energię elektryczną, gaz i wodę w łącznej kwocie 200 złotych, a na wyżywienie kwotę 700 złotych. Pozwana ma jeszcze inne niespłacone długi w wysokości 5.000 złotych.

(przesłuchanie pozwanej – k. 44v. w zw. z k. 44 wyjaśnień informacyjnych)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W rozpatrywanej sprawie strona powodowa dochodziła roszczenia z tytułu umowy pożyczki. Zgodnie z treścią art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki, w zależności od woli stron, może być umową odpłatną, bądź nieodpłatną.

W niniejszej sprawie pozwana przyznała, że zawarła z poprzednikiem prawnym powoda umowę pożyczki odnawialnej i otrzymała kwotę objętą wskazaną umową. Powód załączył do pozwu kopię umowy pożyczki odnawialnej V..pl wraz z kopią tabeli opłat i prowizji, z których wynika wysokość pożyczki, prowizji za udzielenie pożyczki, odsetek za opóźnienie i kosztów windykacji. Pozwana przyznała, iż nie spłaciła należności wynikającej z tej umowy w całości. Nadto, nie kwestionowała wysokości dochodzonej pozwem kwoty. Dodatkowo powód złożył dokumenty wykazujące przejście wierzytelności wobec pozwanej z pierwotnego wierzyciela na niego. Z całokształtu materiału dowodowego zebranego w sprawie wynikało więc istnienie wymagalnego roszczenia powódki względem pozwanej i jego wysokość.

O odsetkach od kwoty 1.400 złotych Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., zasądzając odsetki od żądanej daty, która nastąpiła po terminie, kiedy pożyczka miał być spłacona. Przy czym odsetki określone jako czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku (za okres od 30 września 2015 roku) są zasadne zarówno na podstawie art. 481 § 2 k.c. w zw. z art. 359 § 2¹ k.c. w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2015 roku, jak i na podstawie art. 481 § 2 i § 2¹ k.c. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 roku.

Powód w pozwie żądał również odsetek ustawowych od kwoty 46 złotych od dnia 10 listopada 2015 roku, czyli dnia wytoczenia powództwa, do dnia zapłaty.

Mając jednakże na uwadze, iż wyrok w niniejszej sprawie został wydany w dacie obowiązywania znowelizowanych przepisów w zakresie odsetek określonych w Kodeksie Cywilnym, niezbędnym było uwzględnienie przedmiotowych zmian w treści wyroku. Zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015/1830) art.

481 kc otrzymał, począwszy od jego § 2, następujące brzmienie: Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe

za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego

i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Nadto,

w dodanych § 2¹-2⁴ powołanego przepisu, wskazano, iż: maksymalna wysokość odsetek

za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie) (§ 2¹); jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie (§ 2²); postanowienia umowne nie mogą wyłączać

ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, także w przypadku dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy (§ 2³); Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie

(§ 2⁴).

W dotychczasowym brzmieniu powołanego art. 481 k.c., wskazywano jedynie,

iż odsetki za opóźnienie, w przypadku, gdy ich wysokość nie była z góry oznaczona, równe są wysokości odsetek ustawowych. W przypadku natomiast, gdy wierzytelność była oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel mógł żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

W myśl art. 56 powołanej ustawy nowelizującej do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Zgodnie natomiast z art. 57 te same ustawy, z wyjątkiem art. 50, art. 51 i art. 54, wchodzi ona w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Powyższe rozróżnienie odsetek zasądzonych w wyroku jest tym bardziej uzasadnione, iż do 31 grudnia 2015 roku Kodeks cywilny posługiwał się jednakowym pojęciem odsetek ustawowych na oznaczenie odsetek kapitałowych (art. 359 § 2 k.c.) i odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 i § 2 k.c.) oraz miały one jednakową wysokość, podczas gdy od 1 stycznia 2016 roku funkcjonują w tej ustawie dwa pojęcia a mianowicie odsetek ustawowych i odsetek ustawowych za opóźnienie, a nadto drugie z nich są wyższe od pierwszych.

Mając na uwadze powyższe, koniecznym było zasądzenie odsetek począwszy

od dnia 10 listopada 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku (tj. dnia poprzedzającego wejście w życie przedmiotowej ustawy nowelizującej, w zakresie przepisów dotyczących odsetek określonych w kodeksie cywilnym) w wysokości odsetek ustawowych, określonych

w art. 481 k.c. w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2016 roku, które wynosiły 8 % rocznie,

a od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, odsetek ustawowych za opóźnienie, o których mowa w art. 481 k.c. w aktualnym brzmieniu, które wynoszą obecnie 7 % w skali roku.

Sąd nie zdecydował się na zastosowanie art. 320 k.p.c. i rozłożenie świadczenia na raty, wedle wniosku pozwanej. Wskazać należy bowiem, iż instytucja ta zastosowanie ma wyłącznie w szczególnie uzasadnionych wypadkach. Sąd zważył również, iż zastosowanie cytowanego przepisu art. 320 k.p.c. nie może prowadzić do rażącego pokrzywdzenia wierzyciela, niewątpliwie bowiem intencją wniesienia pozwu o zapłatę jest uzyskanie od pozwanego należnego świadczenia, zaś rozłożenie świadczenia na raty ma ten skutek,

że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat. Ponadto pozwana miała już możliwość dokonywania płatności w ratach w ramach umowy pożyczki i swoich zobowiązań nie realizowała. Sąd doszedł do przekonania, iż wskazywana przez pozwaną trudna sytuacja majątkowa

w okolicznościach niniejszej sprawy nie może stanowić przesłanki pozwalającej na rozłożenie przedmiotowego zobowiązania na raty. Należy zważyć iż sytuacja ta, wynika przede wszystkim z faktu pozostawania przez pozwaną bez stałego zatrudnienia. Z zeznań pozwanej wynika, że do tej pory pomimo pozostawania bez zatrudnienia gospodarowała środkami pieniężnymi, a pomimo tego nie podjęła żadnej aktywności w celu spłaty zaciągniętego choćby uiszczając stosunkowo niskie kwoty na poczet zadłużenia. Twierdzenia powódki, że w najbliższym czasie podejmie zatrudnienie i spłaci kredyt nie są w żaden sposób weryfikowalne, a zatem istnieje nadal duże prawdopodobieństwo, że nawet w przypadku rozłożenia świadczenia na raty i ustalenia wysokości jednej raty na wnioskowaną kwotę 150 złotych A. K. zobowiązania tego nie realizowałby.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Zgodnie z powołanym przepisem, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 sierpnia 2012 r. (V CZ 26/12, LEX nr 1231638), przepis art. 102 k.p.c. wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w rozpoznawanym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, czy wręcz niesprawiedliwe. Art. 102 k.p.c. znajduje zastosowanie „w wypadkach szczególnie uzasadnionych”, które nie zostały ustawowo zdefiniowane i są każdorazowo oceniane przez sąd orzekający na tle okoliczności konkretnej sprawy. Do okoliczności tych zalicza się m.in. sytuację majątkową i osobistą strony, powodującą, że obciążenie jej kosztami może pozostawać w kolizji z zasadami współżycia społecznego. Przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. mogą być również brane pod uwagę okoliczności dotyczące charakteru sprawy (zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2012 r., II CZ 95/12, LEX nr 1232771, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2012 r., I UZ 86/12, LEX nr 1228427). W postanowieniu z dnia 26 września 2012 r. (II CZ 100/12, LEX nr 1232760) Sąd Najwyższy wskazał, iż ocena, czy w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony należy do swobodnej decyzji sądu ze względu na konieczność zapewnienia poczucia sprawiedliwości oraz realizacji zasady słuszności.

W niniejszej sprawie pozwana nie kwestionowała powództwa i obowiązku spłaty dochodzonej przez powoda należności. Mając na uwadze trudną sytuację materialną rodziny pozwanej, Sąd uznał, iż obciążanie jej dodatkowo kosztami postępowania w rozpatrywanej sprawie w wysokości 647 złotych byłoby sprzeczne z zasadami słuszności i stanowiło dla niej nadmierną uciążliwość zwłaszcza, że Sąd nie przychylił się do jej wniosku o rozłożenie należności na raty.